

MÓDOS PÉTER

Emberek, városok

– találkozások 2006 tavaszán –

„Nem az idő halad, mi változunk.” – Ez a madáchi sor mintha nem vonatkozna ránk itt, Közép-Európában. Tavalyi első számunkban pár sor kíséretében, amelyben az unió adta lehetőségek térségünkbeli és magyarországi kihasználásáról volt szó, közöltünk egy képriportot, egy igen egyszerű montázst. A Parlament előtt glédában sorakozó traktorok, egy Dunába bombázott újvidéki híd s egy Európa éjszakai fényeiről készült műholdfelvétel került egymás mellé. Meghatározó koordinátái életünk határainak, időben, térben, konkrétumban.

Most, 2006-ban visszaérkezve Bécsből, Pozsonyból, Belgrádból vagy Temesvárról a göröngyös Budapestre, megállapíthatjuk: a gödrök maradtak, és nagyobbak, mint voltak. A várost furcsa plakátok és gigaposzterek lep-ték el. S van valami rosszkedvű feszültség a levegőben.

Pedig. A pediggel kezdődő mondatot majd máskor folytatom, most itt arra a három beszélgetésre hívom fel a figyelmet, amelyet előjáróban közreadunk. Demján Sándor, az európai léptékű ingatlanbefektető és Inotai András szinte ugyanazt mondja az országról, a lehetőségekről és kényszerekről. Mindketten tárgyszerűek, nem dramatizálnak. Bőjte atya megtalálta a helyét és élete értelmét. De hát nem mindenki tud és akar Bőjte atya lenni. Bár nem ártana, ha több volna belőle.

Ivan Žabota: Kaszálók, 1910

A következő számban beszámolót közlünk majd az egyre szebb Pozsonyról, most csak arról a kiállításról adunk képes hírt, amelyről érdemes volna hosszabban beszélni, s megnézni, vajon a magyar sztereotípiák és mítoszok összegyűjthetők-e így, egy épületben.

Városok. Ahogy konkretizálódik az unióhoz való kapcsolódás, úgy lesz egyre nagyobb a városok jelentősége és szuverenitása. Most Belgrádról, Újvidékről és Temesvárról közlünk portrét, portrévázlatokat. Emberekről, épületekről, gondolatokról.

Két fontos írásra hívom még fel a figyelmet: Dél-Tirol példájára és Andrzej Wajda születésnapját köszöntő írásunkra.

A Lützenburger-gyűjteményről szóló írás pedig arra is figyelmeztet – nem csak az állam gyűjthet okosan és jól. Azt hiszem egyébként, hogy e téren vagyunk a legkevésbé lemaradva. ■

Pozsony

Temesvár

Belgrád

Újvidék